Після конфіскати — другий наклад

ч. 126 (11.094). Львів, четвер 9. червня 1927. Poczlowa opłata zapłacono ryczałtem. Рік XLV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛУДНЕМ

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 143.322. Адреса для телеграм: „Діло", Львів. Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 4·50 зол. За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Балканські здвиги.

Львів, 8. червня 1927.

Грандіозний англьо-радянський конфлікт заслонив собою всі інші здвиги на міжнародній арені. А тимчасом там діються речі гідні уваги і то якраз у звязку з англьо-радянським напруженням. Наелєктризування воєнними можливостями полуднево-східної Европи перш усього відбилося на Румунії. Під напором короля Фердинанда уступив проти свого бажання кабінет ген. Авереску, третього з ряду диктатора в латинському світі (італійський Муссоліні, еспанський Прімо де Рівера і румунський Авереску), диктатора, що має за собою навіть парляментську більшіть. Три вязанки моментів склалися на повалення ген. Авереску: занадто велике підчинення румунської політики італійській, двірські коварства та міжнароднє положення.

В останніх часах Румунія всешіло ввійшла в орбіту італійської політики, тим самим розриваючи оспівувану єдність малої антанти. Натиск Чехословаччини й Югославії на Румунію, щоби її відірвати від Італії, а посередньо й Мадярщини, захитав становищем ген. Авереску. Ще більший вплив на повалення румунського диктатора мають двірські коварства. Може на ніякому зі залишених після війни королівських дворах нема такого руху, супровідженого драматичними ситуаціями, як саме на румунському. До тогож королівський двір у Румунії, не вважаючи на формальний парляментський устрій країни, все ще є важливим чинником внутрішньої і зовнішньої політики під кутом виключно династичних інтересів. Від кількох літ богато клопотів румунським політикам і двірським колам спричинює „романтичний" кн. Кароль, що своєю поведінкою і скалею легкодушних можливостей нагадує австрійського Рудольфа. Не менше клопотів спричинюють і непомірні амбіції гомінкої королеви Марії, яка теж при допомозі відданих собі кол готує для себе ролю Катерини II. в мініятурі. Сподівана абдикація або й смерть недужого і нездарного короля Фердинанда якось затягається. Не диво, що в румунських політиканських колах кипить, що всі пляни амбітників розсипаються, як домики з карт. До тогож в останніх часах усе більше почали поширюватися вістки, що ген. Авереску, бажаючи зберегти за собою диктаторське становище, перехилився на бік перебуваючого на прогнанні кн. Карла і приєднався до його прихильників, які носилися з думкою знести закон з 1926 р., що усував був. престолонаступника від прав до корони. Очевидно, все це загрожує домашньою війною і сумерком румунських Гогенцолєрнів. За порадою відсуненого від влади Братіяну, якого розбирає пристрасна горячка повороту до впливів, король постановив змусити ген. Авереску до уступлення, щоби заступити його кабінет коаліційним. Завданням цього уряду створити умови для лагідної і спокійної розвязки династичної кризи. На постанову короля вплинуло ще й англьо-радянське напруження. В політичних румунських колах панує пересвідчення, що можлива англьо-радянська війна, навіть даючи перемогу Англії, погрожує нинішній Румунії болючими ампутаційними наслідками. А саме: в Румунії лякаються відібрання Бесарабії в користь України, щоби таким чином осолодити останній розрив з Росією. Бо в нинішніх умовинах Англія змагає не лише до повалення більшовизму, але і до розвалу великої могутности під кермою Москви, яка без огляду на форму влади і суспільний зміст все загрожувала британському пануванню над світом.

І з цих то причин король постановив реставрувати єдність усіх політичних сил Румунії, а наглядним висловом цього мав бути коаліційний кабінет.

Уступлення генерала Авереску відбулося в досить драматичній атмосфері. Диктатор-премієр ставив опір, на домагання короля відповідаючи відмовою. Притиснений до муру, почав відказувати на монаршу невдячність, але вкінці мусів покоритися. Місію створення коаліційного кабінету одержав висунений лібералами кн. Стірбей. В склад нового кабінету ввійшли представники всіх міщанських партій за винятком народньої ген. Авереску, що попав у неласку короля і правлячих партій, головно в неласку лібералів і їх ватажка Братіяну. Очевидно, першим ділом концентраційного кабінету є розвязання парляменту, щоби позбутися аверескanської більшости. Нові вибори призначено на день 7. липня. Одночасно знесено міністерства для Семигороду, Бесарабії і Буковини, щоби тим способом засвідчити єдність загарбаних територій з регатом.

Створення нового уряду є відверненням уваги від закордонної політики і зверненням її на внутрішні справи.

Та здвиг політичних пристрастей не обмежується Румунією. Він переступив межі Дунаю і розлився широко по Балкані. Наскільки в Болгарії після переведених виборів до собрания наступило значне притишення, настільки в Югославії розгоряються політичні пристрасти на підкладі югославянсько-італійського суперництва в Альбанії. Італьо-югославянський конфлікт, який в останніх часах був значно притих, вибухає з новою силою. А все ізза Альбанії, що стала мячем італійської політики проти Югославії. Напруження між Югославією і Альбанією осягнуло на днях кульмінаційну точку у зірванні дипльоматичних взаємин між обома державами. Все, як звичайно в таких випадках, вийшло ізза дрібниці. Агенти б. погонича мулів, а тепер альбанського диктатора і кандидата на короля, Ахмета Зогу, арештували в Драчу драґомана югославянського посольства в Тірані Вука Джюрковича чи Джюрашковича, як запідозрілого в шпигунстві. Югославянське посольство в Тірані запротестувало проти цього насильства, домагаючись негайного звільнення свого урядовця. Альбанський уряд почав викручуватися тим, що арештований, з походження чорногорець, від трицяти літ живе в Альбанії, що він тим самим набув альбанське горожанство і яко такий не може втішатися привілеями дипльоматичної незайманости. Під напором югославянського представництва альбанський уряд згодився звільнити драґомана з тюрми під умовою, що югославянський представник відкличе деякі вислови зі своєї протестаційної ноти. Однак з доручення Білгороду югославянське посольство відповіло, що на першому місці стоїть справа звільнення його урядовця, а всі інші справи можуть бути предметом дискусії аж після позитивного вирішення першого питання. Альбанія не дала позитивної відповіди на югославянську ноту, в наслідок чого Югославія стягнула своє посольство в Тірані і консулярні відділи в Альбанії. Таким чином прийшло до зірвання дипльоматичних взаємин між Югославією й Альбанією, а посередньо до нового загострення італьо-югославянських відносин. Італійська преса твердить, що Джюрашкович справді є керманичем широко розгалуженої шпигунської акції в користь Югославії. Югославянська преса обурюється на поведінку Альбанії і причаєної за її плечима Італії. Мовляв, італійські аґенти затіяли цілу аферу, щоби здискредитувати Ю.-Славію в публичній опінії. Югославянський уряд має намір перенести цю справу на терен Ліґи Націй, щоби тим чином звільнити Югославію від відповідальности за неминучі наслідки.

Положення на Балкані знову загострюється, пристрасти вибухають, напруження зростає. Таким чином до великого англьо-радянського конфлікту приходять ще численні відгалуження на Балкані, які ще більше ускладнюють міжнароднє положення.

Радянська Україна.

Конференція в справі українського правопису в Харкові.

(Дві нові букви.)

Дня 30. травня конференція закінчила обговорювання основних питань українського правопису, для розвязки яких необхідна була ширша дискусія. Останніми з таких питань були: справа жіночих прізвищ і пропозиції спеціяльної комісії в справі вироблення і введення в життя окремих букв для звуків „дз" і „дж". Перше з тих питань було важним не тільки з боку правописного, але й юридичного та практично-життєвого. Як остаточно поладнано цю справу, з радянської преси не довідуємося. Ціле вечірнє засідання 30.V. присвячено другій справі а саме проєктові нових букв на означення звуків „дз" і „дж", що їх запропонувала комісія. Пропозицій було дуже богато, а вийшли вони не тільки від комісії, але й від учасників конференції. В результаті конференція приняла пропозицію Скрипника, на основі якої вводиться до української абетки два нові знаки, а саме: замість комбіновано „дз" латинську букву „z", а замість „дж" латинську букву „ǯ".

На ранішньому засіданні 31. травня велася праця над іншими менше важними справами правопису. Відчитувано поодинокі точки та вирішувано їх голосуванням. За те на вечірньому засіданні прийшло до ширшої дискусії в справі закінчень українських слів на „я" (життя, весілля, кохання і т. п.). Деякі з членів конференції, а між ними і акад. Кримський, висували пропозицію, щоби перейти від закінчення на „я" до закінчення на „є" (життє, весіллє) або допустити бодай паралельні форми, мотивуючи це тим, що в науковій мові густо-часто, важко відріжнити окремі відмінки тих слів та встановити, чи це однина чи множина. З тої причини й відбулася широка дискусія. При голосуванні 35-ти голосами проти 8 рішено залишити в закінченнях „я". За кілька днів конференція покінчиться — пишуть харківські газети. Коли це пишемо, вона вже напевно покінчена.

Орґанізація капіталу

Методи і засоби пропаґанди.

(Продовження).

Ось кілька скупих прикладів.

В 1918 р. було в маленькій Швайцарії 2,749.859 щадничих вкладкових книжечок. Один (з дуже численних ін.) англійський банк „*Yorkshire Penny Bank*" мав в 1924 р. біля 300.000 владчиків з поміж шкільної молоді та нагромадив у цьому році на ощадностях 104 міліони фунтів штерлінґів.

Мала Бельгія нараховувала в 1923 р. поверх 2 міліони шкільних книжечок, а в 1924 р. мала 2,957.000 щадничих контів на суму поверх двох міліярдів франків.

Поминаючи Францію, теперішню Австрію, навіть Арґентину, де на кожного мешканця припадало перед 4 роками 660 зол. (по перечисленню на польського зол.) щадничого вкладу, вже Росія рахувала перед 2 роками майже міліон таких, що мали по щадницях 32 міліони золот. рублів, а навіть Польща мала перед 2 роками 53 міліони, а сьогодня має близько пів міліярда зол. на ощадностях.

Ось повища теоретична частина викладу, обчислена на інтелектуальну предиспозицію слухачів, повинна займити досить місця і лишити по собі глибші рефлексії, хоч її фактичний зміст, як частина науки національної економії, повинна бути обмежена до мінімальної дози, як вище начеркнено.*) Вистане вказати, що екон. розвитку без орґанізації масових ощадностей нема і не може бути, а дальше, що така роля щадничого капіталу в екон. починах народів висувається вже в найпримітивніших початках, немов в заспівах, прольоґах, льоґічних передумовах, завязок дії, а не, як напевно наші ширші громадянські круги собі масово уявляють, в кінцевих, вислідних надбаннях екон. розвитку.

Б) Слово про настроєвий тон пропаґанди.

Обставини, серед яких проживає українська нація на західних областях і дотеперішні її економічні досягнення (відносно великі, але абсолютно ще майже зникаючі або ніякі), дають не тільки змогу, але що далеко важніще, прямо викликують настирливу потребу: виступати кожному прелеґентові, що так скажемо, з величезним, енерґійним розмахом та імпетом (що до змісту), який одначе повинен бути як найбільше річевий і поміркований (що до

*) Щось так як з деякими грубими символічними книгами або шифрованими депешами, котрі є незрозумілі, якщо не вивчимо на память першої, нелегкої сторінки, що подає ключ до всіх символів.

форми і словного вискаву). Причина чи істота „пропагандового розмаху під спокійною маскою“ кореннться в пригнітаючій диспропорції між тим, чого доконали й дальше систематично доконують усі культурні, західні, новочасні народи і тим, що ми тут фактично доконуємо. В нас царить всевладно своєрідний, типово малодушний, світоглядовий „фасон“, який є причиною, що ми, хоч і многоміліонова, а все ще подійсно тільки „етнографічна“ маса, бідкаємося пристрастно і всією душею у власній пасивній бездільности й беззсиллі, коли тимчасом ми могли би за одним добрим замахом стати на ноги, набрати чи не міліон разів більшої економічної сили, як маємо сьогодні. З тим типовим, світоглядовим „покроєм“ стає мимохіть до явної боротьби кожний пропагатор ощадностей.

Український нарід вступає вже в таку історичну фаву своїх суспільних переродин, що міліонові хруставки його економічного організму повинні і негайно мусять защепеніти в твердий стрижень і кістяк. Без цього принціпово нема й не може бути національної самостійности! Це мусять усі тямущі зрозуміти. І мало того! Цим мусять чинно й ділово розентузіязмуватися всі учасники нашого теперішнього життя! Тому прелєгент повинен „перестарілу“, несвоєчасну пасивність, недовірливу малодушність „суспільности“ критикувати або зручно, мягкими дотепами іронізувати раз в одній, раз в другій частині прелекції.

Друге заложення „розмаху“ нашої пропаганди та „смілі посягання й перспективи“ в прелєкціях виправдують себе самих природним і ясним оптимізмом, що виходить із дуже вже хоч пустої, але заавансованої національної свідомости та із знаменитого, здорового інстинкту народу, який горнеться масово до позитивного клича праці. Надійшов історично пригожий час на сіяння зерна реальних станових організацій, як для рільного населення, так і для робітників, міщан та інтелігенції. Коби тільки ця остання, як „мозок нації“ спромоглася накінець на смілий і вдалий, а всюди поширений вискав — чи гасло до цього, не забуваючи, що всяка станова організація, у світовім (а не в рутенськім!) розумінні починається від складання до спільницьких рук щадничого гроша, на спільні творчі потреби, за котрий то гріш гарантують власникові всі разом — солідарно!

(Продовження буде.)

Д-р Ю. Гриняк.

Академія міжнародного права в Газі.

Оригінальна міжнародня наукова установа.

„Дня 4. липня, в гарний ранок, ви поспішатимете до дверей Мирового Двірця в Газі. Позаду вас губиться міський шум і шум морських хвиль; перед вами виринають башти двірця. Квіти і трава городу вас приведуть до дверей, а старі дерева, які його оточують, уколишуть вас своїми надійними мельодіями“. Так починає бувший голова Асоціяції слухачів гаґської академії своє слово в передвступі бюлетеня зазначеної Асоціяції на 1927 р. Дня 4. липня ц. р. відкриється курс міжнароднього права, який триватиме до 27. серпня. Складатиметься він з двох місячних періодів: першого до 1. серпня і другого до кінця цьогож місяця, що їх виповнять виклади з історичного розвитку міжнароднього права, основ публичного міжнароднього права, основ приватного міжн. права, спеціяльних матерій приватного міжн. права, міжн. адміністративного права, міжн. комерц. та економ. права, фінансового й карного міжн. права, міжнародньої організації, міжнародньої юриспруденції та права війни й невтральности. Перший період відріжняється від другого тим, що питання з зазначених царин заміняються іншими, а крім того, що сили професури міняються: у викладах бере участь професура міжнароднього права ріжних країн. Цього року читатимуть професори: Трелєс (унів. Валядолід), Кравс (унів. Кенігсберґ), Нібуає (унів. Штрасбурґ), Штрайт (унів. Атени), Лебе (шк. політ. наук, Париж), Селіґмен (колюмб. унів.), де Бек (унів. Бордо), Варлє (унів. Ґант), Бейкер (унів. Льондон), Ейзінґа (унів. Лейб), Єфремов (моск.). На протязі другого періоду читатимуть проф. Ле Фюр (унів. Париж, Ферброс (Відень), Фляйшман (унів. Галлє), Дієна (унів. Паві), Бронді (унів. Турин), Буркен (унів. Брюсель), Шукінт (інст. міжн. права Кіль), Раппар (унів. Женева), Хуїтон (інст. міжн. наук, Париж), Штайн та Уіліямс.

Виклади відбуваються у французькій мові. Мета академії — дати можливість тим, хто має деяке поняття міжнароднього права, удосконалитись у цій науці. Виклади відріжняються від звичайних університетських під оглядом методи та спеціяльности. Навчання абсолютно безкоштовне. Всяка особа, що бажає прослухати курс, має звернутись до Секретаріяту адміністративної ради Академії в Газі, зазначивши в своєму проханні прізвище, імя, національність, професію та адресу. *(Secretariat du Conseil d' administration de l' Académie la Paix, La Haye, Hollande).*

Академія істнує з 1923 р. За час свого істнування мала в 1923 р. — 325 слухачів, у 1924 р. — 322 сл., у 1925 р. — 330 сл., у 1926 р. — 362 сл. (І-й період). В ІІ-ім періоді: в 1923 р. — 358 сл., в 1924 р. — 368 с., в 1925 р. — 379 сл., в 1926 р. — 429 сл. 57%, слухачів було з закінченою університетською освітою: з них 120 докторів прав або адвокатів, а 118 старшин сухопутної та морської армії.

По національности в 1926 р. слухачі ділились так (були представники 36 націй): найбільше німців (90), американців (22), французів (17), єгиптян (14), поляків (14), англійців (13), китайців (10) та мадярів (10); далі йдуть румуни, еспанці, москалі, бельгійці, чехи. Українців ще до цього часу не було.

Прослухавші курс дістають посвідки, які видаються, коли слухач ходив на лекції історичного розвитку міжн. публичного права, основ публ. та приватного міжн. права, а крім того був присутній на 24-х лекціях з інших царин. Всі слухачі та бувші слухачі утворюють Асоціяцію, осідок якої є в Газі. Рада Асоціяції складається з членів по призначенню національних груп. В 1926 р. рада складалася з членів 36 держав або націй. Щоб облекшити взаємини між слухачами в юридичних справах, істнує рід бюра в Асоціяції, де є вписані ті особи, що можуть дати ті чи інші інформації в загальних питаннях або питаннях дотичної країни. Підчас перебування в Газі слухачі можуть користуватись бібліотекою Мирового Двірця, що має 60.000 томів з міжнароднього та публичного права, внутрішнього права ріжних країн, дипльоматичної історії то-що. Для слухачів бібліотека відчинена від 10-ої год. ранку до 4-ої год. по полудні.

Що-року голяндський уряд призначає стипендії по 400 фльор. слухачам чужоземних країн, а Академія крім того ще 5 стипендій. Кандидати мусять представити не пізніше 30. квітня кожного року свої прохання з зазначенням прізвища, імени, студій, національности, місця й дати народження, а також примірники, якщо це можливе, їхніх наукових праць. Прохання надсилаються на імя президента кураторії. Минулого року було 71 прохань.

Академія за час свого істнування видала вже 10 томів свого курсу, в яких друковані виклади ріжних професорів.

Для тих, хто збірається їхати на цей курс, Академія влекшує справи, звязані з візами. Візу видає безкоштовно голяндська легація відповідної країни по представленню посвідки допущення на курса Академії.

Щодо умов перебування в Газі, дорожнечі життя і т. д., слід звертатися на адресу: *Association des Auditeurs et Anciens Auditeurs de l' Académie du Droit International, Palais de la Paix, Chambre 50, La Haye, Hollande.*

Вічевий рух.

Акція в Бобреччині.

Виборча акція до громадських рад є в повнім ході й охопила навіть забиті села. Відчувається загально велике заінтересування тими виборами. По подинках у старостві вибори мають закінчатися до кінця червня у всіх громадах. Організаційна робота у нас жива. За почином ініціятивного комітету скликано дня 12. травня в Бібрці довірочну нараду відпоручників громад судового повіту. На тій нараді явилось понад 100 представників і на ній вибрано повітовий комітет, у склад якого входять: д р Ярослав Дудикевич, о. Михайло Бобовник, дир. М. Шахнович, С. Фіґлер, М. Мелимук, М. Репин, І. Павлок, П. Науґольник і о. Гр. Кармазин. Поділено поміж членів комітету села на райони і доручено їм переводити організацію. Вже устроєно низку віч у громадах: Підгородищі, Жабокруках, Любешці, Соколівці і два в Бібрці. Реферували д-р Я. Дудикевич і дир. М. Шахнович. Намічено ще кілька віч, як у Глібовичах, Гриневі, Вибранівці, Миколаєві, Підмонастирі, Звенигороді, Селисках, а на день 9. червня велике повітове віче в салі Повітового Т-ва Кредитового в Бібрці.

Загальний стан під національним оглядом щодо виборців добрий, тільки з деяких селах є загрожене перше коло. На місцях працюють місцеві комітети і майже всюди внесено в час рекламації. Зазначу, що в селах, де є неприхильні нам наказ вийти, пофальшовано лісти і там рекламаційні комісії з засади відкидають усі рекламації. По деяких селах завважно тертя двох партій, себто старших і молодших, з котрих останні є більше свідомі та рухливіші. Повітовий комітет є в постійнім контакті з місцевими комітетами, скликує часто наради й уділяє пра... них порад.

Цікаво представляється виборча акція в самій Бібрці. Перше коло є тут чисто польське, друге жидівське, третє правдоподібно українське, а четверте мішане. Міщани, хоч не мають ані одного певного коля, поділилися на партії. Одна тримає з Готлібом (жидом), який є правою рукою польського ксьондза Момоцького, а друга тримає з партією Рока (також жида), яка знов є у взаєминах з польським нотарем Земцовичем ...погодити ті дві

Г. БРАСЮК 4)

В ПОТОКАХ.

(Продовження.)

Тієї безсонної ночі в Сергія чорною трояндою розцвітала ненависть до мертвої інтелігенції.

Невже й йому завмерти тут?

Холод плеснявого стану просякав у нутро, осіння ніч тарабанила мжичкою у вікно.

Жах самоти підіймав на голові волосся. Або роздмухати вогнище культурної праці, або... повіситися!

Другого дня ввечері Сергій роздавав ролі місцевому драмгуртковї. Він був наелектризований.

Раптом Макула:

— Я не буду грати — і майнув за двері.

Сергієві очі розширились.

— Та... йому хотілося пана грати.

— Алеж йому ця роля не підходить?!

— То що, зате Параска підходить...

— Ну, то грайте самі, як вам Параска сидить поперек горла, — спалахнула дівчина й рушила слідом за Макулою.

Сергієві одібрало мову. Він тільки скригнув зубами й пішов зігнати злість на Хведорові Степановичеві.

— Це чорт знає що! Гірше обломовщини. Коли бере ролю такий як Самійло, що має четверо дітей, то вам вже соромно одмовлятися.

— Ну їй богу ж немає часу. Ви знаєте?... Та може якось... — раптом змінив він тон, уздрівши Сергіїв погляд.

Сергій погодивсь на „може якось“ і побіг в Кручениці до вчительки.

— Ради бога, візьміть ролю. Ви розумієте, яка морока?...

— Думаю, що розумію, — сміючись зустріла його, — ви тільки перший рік на селі, а я вже другий.

Була розважлива й погодилася взяти ролю.

Сергій відчув рівновагу.

Після цього, мало не що-вечора проводив Ольгу Миколаєвну з репетиції в Кручениці.

Вона його розуміла й тоді, жестикулюючи, ділився з нею думками:

— Манівці може найдикіше село в окрузі. Дарма! Ви бачите, як скоро звідси бризне культура на сусідні села й тоді скажете, що можна зробити при бажанні. На селах інтелігенції у нас нема. Є міщани, обивателі... Горами можна вернути в дружній спайці. Ви побачите, як скоро я зроблю з оцих Данилів та Денисів культурників. Хто в нас ще так захоплювавсь роботою, як вони? Як не кажіть, а пролетаріят таки вибється на культурну дорогу й тільки сплюне на нас анемічних інтелігентів. Ви придивіться, які потенціяльні богацтва в маси! Як грає Самійло! А він же перший раз на сцені... Ви уявіть, скільки в нас розвинеться талановитих артистів, музиків, поетів, художників...

Сергій горів. Ольга Миколаївна не сміла йому перечити. Його дотик до руки запалював у ній віру.

Проходили в темряві згусклими осінніми полями, а перед очима ввижався пожежний ореол майбутньої культури.

День вистави. Саля розгортала завісу сотнею очей.

На сцені чепурно прибрана кімната.

Все завмерло, вслухуючись в інтимну розмову закоханої пари.

— Так-так, брат, горни...

— Ш-ш... позакладає вам...

І знову очі прошпилюють сцену. Буйний дощ оплесків закінчив дію. Гамір. Суперечки.

— Ну й Самійло, так Самійло...

— А Крученецька!... прямо тобі апікис.

— Куди вона, — перечить Параска, — їй зовсім не підходить ця роля. Тут треба сільську дівчину, а вона така ценка...

— Говори...

Поруч стояв Макула. Йому не подобалась ані постановка, ані гра самого вчителя, та він ні одним рухом не виявив свого невдоволення. Навпаки, він пішов за лаштунки, давав поради й розпорядження як досвідчений театрал.

Отже в другій дії, в момент драматичного напруження, несподівано загорнулась завіса.

Публика невдоволено мукала, а по сцені як вихор шугав Сергій:

— Сволочі? Хто сказав завісу?

— Макула.

— Де він? Рило розтовчу. Підіймай!

Знов іде гра і публика забула про перерву. Актори щасливо дотягли пєсу до кінця. Схвилювалася повідь і зашуміла в двері немов у лотоки. Раптом голос:

— Ніхто не прись! У Левка Ковалишиного пропали гроші й документи. Ми повинні обшукати...

Біля дверей стояв з револьвером агент чека — Грабар.

Повідь заходила коловоротом. Напруження зростало:

— Хто вкрав, а ми повинні страждати?!

— Він же роздягавсь за сценою, може де впали.

— Або артисти вкрали.

„І то правда... Артистів обшукуйте...

— Артистів! Артистів...

Грабар з Левком рушили за сцену.

Артисти рачкували на сцені і під сценою.

Сергій зблід, як Грабар підійшов до Ольги Миколаєвни.

Вона всміхаючись підняла руки.

Левко облапав і підійшов до другої.

Грошей не знайшли.

Коли проходив Сергій з Ольгою Миколаєвною, різнув вигук.

— Ну й артисти! Прокрались. Ха-ха-ха!...

(Продовження буде.)

партії на ґрунті національнім, на те, щоб переформували свою чисто національну лісту, не зважаючи на найбільші зусилля інтелігенції, приходиться тяжко. Натомість поляки під проводом польського пароха Момоцького почали шалену агітацію в цілі обєднання латинників і навіть жидів. Нема одної неділі ані свята, щоб повищий парох Момоцький не взивав своїх вірних до солідарности й консолідації проти українців, що більше, навіть грозить клятвою тим, які підуть з українцями. На проповіди кричав „виклінам вас". Може саме примір повищого ксьондза Момоцького й обєднання поляків спричинить, що й наші міщани вкінці прозріють та солідарно голосуватимуть на свою національну лісту.

І в Бобреччині хотів Данилович позискати собі прихильників та розпочав через громадські уряди і староство свою „ділальність". До всіх громад розіслано відозви з зазивом до вибору громадських рад разом з поляками. Намагався він скликати також віче в Бібрці. Розіслано до всіх наказних війтів і постерунків поліції запрошення і накази, щоб усі вислали своїх „певних" людей на віче дня 25. травня в „Стражниці" в Бібрці. Одначе хруням не повелося. Бо ось за почином кількох свідомих людей зорганізовано около 70 наших громадян і ті заняли порожну салю. „Ред." Стовпюк скоро зорієнтувався, що це „не його люди" й пішов до староства на нараду. Відтак повернув з 4 постерунковими та заявив, що віча устроювати не буде. Наші громадяни не хотіли вийти зі салі і постановили самі устроїти віче та ухвалити резолюцію проти УНС. Одначе поліцаї насильно усунули їх зі салі. З окликами „Ганьба хруням" наші люди відійшли. На „довірочних зборах" було разом зі Стовпюком трьох людей. Цікаво, що Стовпюк хотів за всяку ціну утворити повіт. комітет та пропонував кільком урядовцям-українцям за доброю винагородою обняти цей пост, одначе всі вони від того відпекалися. Так соромно відїхав з Бібрки „ред." Стовпюк в окруженні жандармів і в страху, щоб його не потурбували.

Повітове віче в Микулинцях.

Заходом Повітового Народнього Комітету УНДО. на тернопільський політичний повіт відбулося в понеділок 23. травня ц. р. велике маніфестаційне віче в Микулинцях, на якому були заступники всіх громад судового повіту микулинецького і деяких громад повіту теребовельського; було це найбільше віче, яке відбулося в Микулинцях у повоєнних часах. Віче отворив відповідною промовою д-р Роман Слюзар і на його внесок вибрано до президії віча п. Федевича, міщанина з Микулинець і п. Спібайла, селянина з Мишкович, а на секретаря п. Чорного, селянина з Конюх. Реферат про громадську самоуправу і про виборчий закон до громадських рад виголосив голова Повітового Народнього Комітету д-р Степан Баран з Тернополя. Учасники віча завдавали опісля референтові ріжнородні питання з обсягу практичного пристосування виборчого громадського закону, на що д-р Баран давав їм подрібні пояснення. Замітною ще була промова п. Івана Бичека, селянина з Настасова, котрий взивав присутніх, зокрема жінки, до масової участи в голосуванні і до задержання при виборах спільного українського національного фронту. Це велике маніфестаційне віче закінчено відспіванням національного гимну.

Всі українські діти до української школи! Хто минає свою рідну школу і посилає дитину до чужої школи, — той ворог своєї дитини і української нації!

Летун Чемберлен у Берліні.

Берлін, 7. червня 1927.

Чемберлен причалив тут нині в год. 17·55 у летунській пристані Темпельгоф. Його витали одушевлено. Ліндберг переслав із корабля „Мемфіс" гратуляційну радіотелеграму свому суперникові Чемберленові. Чемберлен відвідає Відень, Рим, Париж і Льондон. Є чутки, що до Америки верне літаком.

Більшовицький посол Войков убитий.

Варшава, 7. червня 1927.

Нині в год. 9·30 передполуднем виконано атентат на більшовицького посла при польському уряді Войкова на залізничому двірці, де посол Войков ждав на більшовицького шарже д' афер у Льондоні Розенгольца, який переїздив через Варшаву до Москви. Войков був на двірці з урядовцем посольства Ігоревичем. Коли приїхав Розенгольц із членами делегації, Войков звільнив Ігоревича, а сам із Розенгольцом пішов до зал. ресторану, де пили каву. Після снідання випровадив Войков Розенгольца на вулицю і показав своє авто, яким сам кермує. В год. 9·40 вернули на перон, а що було ще 15 хвиль до відїзду поїзду, розмовляли оба на пероні. Нараз Розенгольц почув стріли з дуже невеликої віддалі, але ще не бачив хто стріляв. Войков подався взад, а тоді стріляючий побіг за ним, дальше стріляючи. Войков добув револьвера і вистрілив кілька разів, аж упав. Убийник побіг у протилежний бік, обернув револьвер дулом угору й піддався без спротиву двом войкам. Ціла подія відбувалася перед поїздом, що мав відійти до Москви і тревала кілька хвилин.

Пос. Войкова негайно перевезли до шпиталю, де сорок хвиль пізніше помер. Атентатчик вистрілив двічи у груди Войкову, одна куля застрягла під серцем. Як посол Войков одержав першу рану, пустився втікати. Тоді атентатчик вистрілив ще тричі в плечі Войкову. У шпиталі, зараз після атентату, зявився мін. закорд. справ Залеський. На його очах Войков умер.

Вбийника арештовано на місці. Є то молодий чоловік Борис Софронович Коверда, ученик VIII. гімн. кл. російської гімназії у Вильні. Коверда приїхав до Варшави тому кілька днів. Зізнав, що приїхав до Варшави з наміром убити Войкова, а то тому, що посольство відмовило йому видачі пашпорту до СРСР. Він хотів відвідати своїх батьків, що живуть постійно в СРСР. Сам він є противником більшовиків, яких уважає нищителями своєї батьківщини. Вбийник зізнав, що Войкова бачив іще 3. червня ц. р. і тоді вже хотів виконати атентат. Із час. „За Свободу" довідався, що Войков має на днях виїхати до Москви. Тому щодня приходив на двірець, усе в той час, як із виленського двірця відходить поїзд до прикордонної більшовицької стації Нєгоґовоє. Коверда зізнав, що бачив, як Войков, після кількох стрілів відданих до нього, добув револьвер і прицілився до нього. Впевняє, що тих стрілів не боявся. Сам він є прихильником Росії з яким небудь суспільним устроєм, коби лише не з теперішнім, більшовицьким. Батько Коверди був російським урядовцем у Вильні, а підчас війни офіцером царської армії.

Коверда скінчив саме 20-ий рік життя. Він стане перед звичайним судом і відповідатиме за злочин із § 453 к. з., який передбачує тяжку вязницю до 15 літ. Одначе при приноровленні § 15 може бути засуджений на смерть з огляду на вимкові умовини вбивства.

Вбийник уже від кількох днів старався в більшовицькім посольстві одержати візу до СРСР. Для одержання такої візи треба виповнити відповідний квестіонар. Із того квестіонаря виходить, що Борис Софронович Коверда родився в 1907 році в селі Яніски, пов. Вильно і є учнем VII. ґімн. кл. Отже з тих дат виходить, що Коверда є польський горожанин. З інших джерел виходить, нібито Коверда є москаль, а до Польщі приїхав 1920 року як емігрант.

Секція тіла Войкова виказала, що з чотирьох куль, відданих до Войкова, дві лише застрягли в його тілі; обі перейшли тіло наскрізь і тому думали, що Войкова поцілили чотири кулі. Перша куля поцілила Войкова в околицю лівої лопатки і була зовсім нешкідлива, зате друга пробила легки і нарушила бічку та спричинила внутрішній уплив крови. Це було причиною смерти, тому теж операція, яку переведено негайно, не могла врятувати життя Войкову.

Тіло Войкова після секції забальзамовано і вечером перевезено з просекторії до посольства СРСР. Мабуть у четвер перевезуть тіло до Москви. Супровожатимуть тіло урядовці більшовицького посольства разом із начальником більшовицької делегації у Льондоні Розенгольцом.

Більшовицьке посольство у Варшаві видало комунікат у справі вбиства пос. Войкова. У комунікаті тім м. і. сказано, що телеграма про приїзд Розенгольца через Варшаву, яка наспіла попереднього дня в 11. год. рано, не була шифрована. Про телеграму знало лише найближче окруження пос. Войкова. Тому, сказано в комунікаті, можна ствердити, що пос. Войкова спеціяльно слідкували або вбийника поінформував хтось посторонній, що Розенгольц буде переїздити через Варшаву. Комунікат заперечує теж чутку, начеб убийник на кілька хвиль перед виконанням атентату старався розмовляти з пос. Войковим. Представництво СРСР висловило бажання, щоби його заступник був присутній при допиті вбийника і при вступнім слідстві. Мін-ство закорд. справ згодилося на те й обіцяло предложити цю просьбу мін-ству справедливости. Представництво СРСР повідомило свій уряд про атентат і жде від нього дальших вказівок.

През. Мосціцький вислав голові Центр. Виконуючого Комітету СРСР. телеграму, в якій висловлює співчуття з приводу вбиства пос. Войкова. Також телеграму вислав міністр закорд. справ Залеський до нар. комісаря закорд. справ СРСР. У телеграмі сказано, що ціла громадська думка однодушно прилучується до обурення польського уряду з приводу вбивства пос. Войкова.

Кажуть, що пос. Войков перед смертю відзискав притомність і сказав до свого секретаря: „Заберіть папери, які є при мені". То були його останні слова. Потім віддав ключі і знову втратив притомність, з якої вже не пробудився.

Комуністична фракція польського сойму вислала до комун. фракції французького і німецького парляменту, до комуністичного посла у Льондоні Саклятвалі і до парл. фракції Лейбур Парті телеграму такого змісту: Пос. Войков убитий у Варшаві. Геть із війною! За комун. фракцію — Варський.

На 10 год. веч. скликано до Бельведеру нараду міністрів під проводом марш. Пілсудського. В нараді брав участь віцепрем. Бартель, мін. закорд. справ Залеський і мін. внутр. справ Складковський. Нарада торкалась похорону й експортації тіла пос. Войкова.

*

Пос. Войков Петро, син Лазаря, родився 1. серпня 1888 р. в Керчі на Криму. Від 1903 р. брав участь у революційнім життї, тому в 1907 році мусів емігрувати з краю. Коротко жив у Парижі, опісля в Женеві; вчився на фізикоматематичнім факультеті тамошнього університету. Після скінчення університету працював у Женеві далі на тій науковій ділянці. Після революції 1917. р. вернув до Росії. Підчас жовтневого перевороту був на Уралі окружним харчовим комісарем і членом окр. виконуючого комітету в Катеринобурзі. Опісля перенесли його до харч. комісаріяту в Москві, пізніше іменували його заступником голови управи найбільшої російської кооперативи „Центросоюзу". Пізніше був іменований членом колеґії нар. комісаріяту закорд. справ. а в 1922. р. предсідником більшовицької делеґації мішаної реевакуаційної комісії. В жовтні 1924. іменовано Войкова більшовицьким послом у Варшаві.

НОВИНКИ.

— **Залізничі пільги для шкільної молоді.** Шкільній молоді, що вчиться у зриюдних школах, прислугує 50-процентова полекша для переїзду залізницями на вакації. Полекша ця уповажнює лише до переїзду особовими поїздами. Тепер мін-ство комунікації постановило признати шкільній молоді таке право до переїзду поспішними поїздами за доплатою нормального додатку за поспішність при подорожах понад 300 км. Пільги ці впроваджується на цьогорічні ферії.

— **До Впов. членів тов. „Львівський Боян" і тов. „Бандурист".** Проситься всіх ВПов. членів обох товариств зійтися сьогодня в середу 8. в год. 6·30 на пробу хору в малій салі тов. Лисенка. Справа нагла і конечна. За Виділ: *Й. Доманик, І. Охримович.*

— **Іспит зрілости в приватній українській ґімназії в Рогатині** відбувся в днях від 30. травня до 4. червня 1927 р. під проводом п. Михайла Губчака, директора державної української ґімназії в Тернополі. До іспиту допущено всіх 36 учнів 8. кляси. Зрілими признано 34 абітурієнтів, а саме: 1. Баляса Володимира, 2. Біляна Михайла, 3. Біленьку Марію Ірину, 4. Весоловську Осипу Олександру, 5. Гафтковича Тараса, 6. Головацького Володимира, Романа, 7. Горбачевську Марію, 8. Ґоя Михайла, 9. Дзеру Михайла, 10. Дикого Евгена, 11. Дір Сару Файґе, 12. Зарицького Евгена, 13. Іжака Богдана, 14. Климковича Остапа, 15. Корчинського Володимира, 16. Кудрик Лідію, 17. Лібера Дмитра, 18. Маковійчука Михайла, 19. Мацієвича Володимира, Омеляна, 20. Михайловича Богдана, 21. Оборишина Василя, 22. Олійника Івана, 23. Поповича Івана, 24. Пясецького Івана, 25. Ратича Клима, Осипа, 26. Сараба Михайла, 27. Соколовського Богдана, 28. Стронського Івана, 29. Ткачука Дмитра, 30. Хариша Степана, 31. Цапа Михайла, 32. Червінського Миколу, 33. Щулима Івана, 34. Ящевського Івана, Мирослава. — Репробовано на пів року 2 абітурієнтів.

— **Дикий напад на українську читальню.** Дня 22-го травня ц. р. в селі Смільнім брідського повіту відбувалася театральна вистава „Дай серцю волю" влаштована спільними силами членів читальні „Просвіти" і „Сокола". На домі, де відбувалася вистава, були розліплені виборчі афіші — відозви Національного Обєднання. Нагло в часі вистави повстав під домом крик і посипався град каміння. Це гурт місцевих поляків, яким не подобається дуже гарний розвиток читальні і Сокола, став таким чином виявляти своє патріотичне звиродніння. Вони стали здирати афіші Національного Обєднання і хоч на успокоєння вийшов зі салі поліціянт, кидання камінням не уставало, а прибувший відтак комендант постерунку порадив галабурдникам, щоби почекали зі здиранням афішів аж люди розійдуться до дому. Одначе і ця світла порада не вплинула на розгорілих хуліганів, які при нім таки афіші поздирали. **Селянин.**

— **Чергова невдача „хлібоїдів".** Дня 23. травня мала відбутися в Раві Руській широко заповідана особистими листами, запрошеннями та устними запрошеннями довірочна нарада хлібоїдів. Вислано поверх 100 запрошень; на ухо кождому обіцяно уділення позички на 8 проц. річно. Мимо всього хлібоїдська нарада не відбулась, бо крім двох ініціаторів т. є Солодуха і Кіщака ніхто на салі не явився. „Відпоручник" зі самого Станиславова стидливо сховався, а Солодух і Кіщак по місті розказували, що нарада не відбулася з тої причини, що „відпоручник" спізнив поїзд. Хто хоче, нехай вірить, але ніхто тому не вірить у Раві.

Оголошення конкурсу

на виконання двох дубових сповідальниць для катедральної церкви св. Юра по плянам проф. С. Тимошенка.

Пляни можна переглядати в парохіяльній канцелярії св. Юра в урядових годинах від 10—12 і від 4—6 попол. до 15. VI. ц. р.

Оферти вносити до дня 20. VI. 1927.

2328 1—1 **Управа парохії**

— **Надуживання урядуючої комісарщини перед виборами.** В Лучиці (пов. Сокаль) рекламаційна комісія відкинула рекурс кооперативи за вписання її на лісту виборців. Оправдується тим, буцімто староство не казало вписувати, далі, що кооператива сама не платить податку що кооператива є власністю цілого села. Вимагає виказу (з „Ізби" скарбової) податку державного і т. п. Рекламацію до староства внесено. На місці був делегат. — В Торках комісар не вписав кооперативи на лісту. Кооператива — мовляв — не платить просто податку до скарбового уряду — лише через Пов. Союз. Рекламацію кооперативи відкинув. Не хотів приняти рекламації в українській мові. Повтягав хлопців (своїх кревних) на виборчу лісту в віці від 18—20 літ. Внесено рекламацію (через канцелярію) до староства і окремий протест-зажалення до староства, підписаний комітетом. — В Бобятині — комендант поліції з Лучиць намагається стероризувати людей, щоби не відбулися довірочні наради. В часі нарад не хотів уступитись зі салі — мовляв — він не узнає ніякого § 2 про збори. Йому скрізь вільно бути. — В Переспі — місцевий комендант поліції Солецький входить на салю і терроризує зібраних, кричить, грозить криміналами і т. п. Від делегата відібрав леґітимацію пов. виборчого комітету. — В Бобятині — комісар не дозволяє переглянути ліст навіть у речинці перших 8-ох днів. Заявив делегатові, що робить це на виразний приказ староства. Дістав обіжник зі староства, що нікому не сміє показувати ліст.

— **Невдача хлібоїдів у Бобреччині.** В нашому повіті вперше пробували щастя хлібоїдські наганячі в дні 22. V. в Бібрці, де скликали збіговище, яке одначе не відбулося, бо ледви трьох (3) слухачів явилося на ньому, а саме відомі наказні війти Петро Козяр з Бертешова та два рідні брати Бортника Іван і Дмитро з Репехова зголосились на приказ Стовпюка, який очевидно перед 3-ма не хотів плести своїх нісенітниць. Зате явилися численно наші громадяни під проводом дир. М. Шахновича, які хотіли дати належну відправу хлібоїдам, однак Стовпюк звернувся за допомогою до поліції, яка змобілізованими силами своїми і завізваної польської стражи вогневої салю опорожнила та в сильній асисті відвела нещасного хлібоїда на залізницю. Вдруге відай не поважаться хлібоїди шукати у нас щастя. **Свідок.**

— **Невдача хлібоїдів в резиденції хлібоїдського ватажка.** Наказний ватажок хлібоїдів Северин Данилович скликав до Долини, своєї столиці, передвиборче віче на день 31. травня. Очевидно, було воно відповідно підготоване всіми заінтересованими чинниками — тим більше, що тут *ad oculos* малоси показати великі впливи хлібоїдщини. Весь комбінований апарат пущено в рух, сам С. Данилович перед тисячними масами мав засувати хлібоїдську „програму" та уосмувати потребу дальшої видатної допомоги своєї „льояльистичної" акції. Очевидно, свому ватажкові прийшов з допомогою зі Станиславова шеф хлібоїдського штабу Стовпюк. Вкінці прийшов довгожданий день і година тріюмфу. Та замісць тисячних мас разом зі Стовпюком зявилося в Долині тільки 12 (дванацять) „вічевиків", які й так хлібоїдське „вірую" знали вже напамять. З огляду на такий оборот справи віче не відбулося, Стовпюк з довгим носом відїхав до Станиславова, а С. Данилович, нарікаючи на „народню" невдячність, заховався в „теремах" своєї резиденції. Сподівана година повного тріюмфу перемінилася в чорну годину для хлібоїдських ватажків.

— **Когут і міністр.** Міністр внутр. справ ген. Складковський в своїх нечайних поїздках докотився і до Долини, резиденції хлібоїдського ватажка Северина Даниловича. Оглянувши містечко й урядові установи, міністр удався до готелю, щоби там переночувати. Як відомо, міністр внутрішних справ дуже цікавиться санітарними умовами в готелях. Після перегляду варшавських готелів, заїхав він і до нашої Долини, щоби там перевести го-

телеву перлюстрацію... на власній особі. І здається, що втомлений самоходовою іздою міністр був би заснув, не оглядаючись на санітарний стан долинського готелю, як би не когут. Напроти готелю живе собі звичайний долинський обиватель швець по професії. А в нього когут, який має зовсім інакший розклад дня і ночі, як варшавські урядовці, навіть найбільшої ранги. Скоро тільки десь біля 2-ої год. ночі міністр потах в обіймах благодатного сну, з битів шевської домівки розлягся тріюмфуючий досвітковий заспів когута. Міністр прокинувся зі сну, нарікаючи на ідилічні долинські відносини. А капосний когут не вгавав зі своїми співами. Стурбовані сторожі міністерського спокою, як опарені бігали до шевця, щоби заспокоїти когута. Але когут не горожанин другої кляси, щоби його можна насильно заспокоїти. Що тільки міністрові склеїться очі, когут як голяндівський шантеклер витягає свої антифони. Впереся когут, але вперлися й сторожі міністерського спокою, які довели до того, що стурбований швець мусів в ночі різати когута, щоби тільки врятувати сон міністра. Ось так то Богу духа винний когут пожив смерти за те, що не розумівся на рангах.

— **Самоволя наказного війта.** В селі Серни, Яворівського повіту, „пан" війт заявив, що його не обовязує розпорядок про четверте виборче коло і четвертого кола не створить. Ця поведінка нікого не здивувала, бо „пан" війт є членом партії УНС-а. Очевидно внесено в тій справі до старосства зажалення.

— **Наклад більшовицьких часописів.** Урядова статистика подає, що наклад усіх більшовицьких часописів виносить 8 міліонів примірників денно. Крім кількох тисяч періодиків є в СРСР ще спеціяльний тип часопису, т. зв. „Стінні часописи". Іх у цілому СРСР виходить кілька тисяч. У самій лише Москві є таких часописів 1.515, а дописує до них 27.700 кореспондентів.

— **Папа проти самовбивств.** Спеціяльна комісія при італійському міністерстві справедливости працює над новим карним кодексом фашистівської Італії. На предложення папи комісія ця вставила кару вязниці за самовбивчі замахи.

— **Хотів згинути під колесами поізду.** Дня 6. червня пополудні хотів поповнити самовбивство 26-літний Брон. Андрущак. Тому кинувся під колеса поїзду на шляху Львів-Станиславів. Льокомотива відкинула Андрущака на бік і він зазнав лише сильного нервового потрясення. Ратункова стація відвезла Андрущака до шпиталю.

— **Діти емігрантів.** Еміграційний уряд повідомляє, що не бажаючи доводити до розділювання емігрантських родин, а передовсім малолітних дітей від матерей, канадійський інспектор у Данцігу відмовляє віз емігранткам, які ідуть до чоловіків у Канаді, які полишають діти в краю, коли діти ці є названі в дозволі (перміті), виданім департаментом кольонізації й іміграції в Канаді. Коли дітей не вичислено у згаданім дозволі, справу передається канадійському еміграційному урядові у Льондоні. Уряд цей може згодитися на уділення візи, наскільки признає, що причина оставлення дітей у краю є оправдана. В такому разі потрібне є предложення лікарських свідоцтв, що стверджують стан здоровля дітей.

— **Податок від пальної зброї.** Міністерство внутрішних справ затвердило статут про введення у Львові від дня 1. січня 1927 р. самостійного комунального податку від мисливської пальної зброї у висоті 25 зол. від штуки річно, ухвалений на засіданнях міської ради м. Львова. Предмет оподаткування становить пальна мисливська зброя; до плачення податку обовязаний є власник пальної мисливської зброї; від податку вільна є мисливська пальна зброя, що є власністю державних або самоврядних властей, представників чужих держав, переїздних осіб, що перебувають у границях міста Львова не довше як 4 тижні, лісної служби, яка має дозвіл носити пальну зброю, і всяка мисливська пальна зброя, що має музеальну вартість. Податок виносить річно: 1) від дубельтівки, булдинки (короткої рушниці) й іншої пальної мисливської зброї 25 зол. Податок платиться в міській касі одноразово за весь календарний рік згори в речинці, означенім у платничім наказі. Податок визначує магістрат на основі даних про скількість предметів, підлягаючих оподаткуванню, які власники зброї повинні зголосити у 14 деннім речинці від дня набуття зброї, зі зазначенням місця замешкання, роду зброї і з покликанням карти на зброю. Магістрат може у виїмкових випадках признати пільги зглядно зовсім звільнити предмети від оподаткування.

— **Купецькі і промислові круги** здавна знають Адресові книги фірми Рудольф Моссе. Творча праця видавництва в тисячах випадків показалася бажаною і помогла купецтву до винахоження нових доріг збуту, як також вказувала нові джерела закупу. Товариство Міжнародньої Реклями у Варшаві, маючи генеральне представництво фірми Рудольф Моссе, видала в минулім році першу Адресову книгу Польщі. Цю книгу стрінула похвальна оцінка всіх заінтересованих чинників. Фірма обробляє тепер II. поправлене як також доповнене видання книги і не попереставши на урядових джерелах, провіряє адреси через власних представників. В місті Львові є під цю пору представник Товариства Міжнародньої Реклями п. Ігнат Оппенгайм *cand. rer. merc.* і замешкав при вул. Баторія 34, пансіон „Польонія". Ми переконані, що наші торговельні і промислові круги улекшать йому працю, уділюючи радо, у власнім добре зрозумілім інтересі, необхідних інформацій.

З Дирекції української гімн. „Рідної Школи" УПТ. в Дрогобичі. Вступні іспити до кляс від 2—7, включно 20, 21, 22 червня. Вступні іспити до 1 ої кл. 30. червня. Зголошення й інформації в секретаріяті гімн. Івана 32. 2297 2-2

До відома українського громадянства!

З прикрістю і сумом повідомляю, що на вічу в справі виборів до громадських рад в Золочеві 30. травня 1927, коли я витаючи галичан від українців Холмщини, Підляша, Полісся і Волині, висловив жаль, що не у власній хаті ми зустрічаємось,

— саме в той мент п. Калинович і 15 його прибічників зі сель-роба підняли страшенний галас та крик, щоби тим дати можність польському комісарові розвязати віче.

С. Хруцький,
голова Української Парл. Репрезентації.

Нові книжки і видання.

ЖУРНАЛИ:

ЖИТТЯ И РЕВОЛЮЦІЯ, щомісячний журнал громадського життя, літератури й науки. Рік третій. Ч. 4. За квітень 1927. Державне Вид-во України. Харків. Зміст: А) Красне письменство: В. Сосюра: Коли зацвітуть акації; П. Коломиєць: За снігопадом тінь; Ф. Малицький: Мати; А. Гребінка: Полтавські образи; І. Багряний: Цукроварня; Карель Томан: Пісня, Балада буднів, Паризька Артеміда; А. Гордені: В балеті і кафе; Е. Скальд: Рибалка Івга; П. Радченко: Павутинне коло; М. Кутинський: Без крил; Шолом-Алейхем: Ша, ми ідемо до Америки. Б) По містах та хуторах: Ф. Бахтинський: Так починалось; П. Алгасов: Мистецтво на селі. В) Культура і мистецтво: Д. Рудик: Василь Стефаник; Т. Черняхівський: До психотехніки творчого процесу; М. Гладкий: Стабілізація української мови; І. Туркельтавб: Образ Бетговена. Г) З нашого минулого: М. Возняк: Тринадцять листів Ів. Франка до Ол. Кониського; Г) Політика, наука, техніка: В. Лапоногов: Дніпрельстан в економіці України і Союзу; В. Іванушкин: На одному з шляхів соціялістичного будівництва на селі; О. Назаревський: До історії вищої жіночої освіти на Україні; З поточних нотаток: Серед книжок та журналів. — Журнал обіймає 144 сторін друку формату великої вісімки.

PAMATCE ZBOROVA. 1917—1927 Rudolf Medek: Zborov; Prof. Frant. Syrysle: Zborov—Tarnopol, historicka uvaha. Nakladem vydavatelstva „Za Svobodu" v Praze 1927. Стор. 125.

SPRAWY NARODOWOSCIOWE, czasopismo poświęcone badaniu spraw narodowościowych. Rok I. Nr 2. Za marzec—kwiecień 1927. Treść: 1) Dr. T. Korn.: Sprawa szkolnictwa mniejszonościowego na Górnym Śląsku na Radzie Ligi Narodów; 2) Aleksander Hafftka: Społeczne szkolnictwo żydowskie w Polsce; 3) P. Kazet: Niemieckie ugrupowania polityczne w Polsce; 4) Wacław Łypacewicz: Liczba Niemców w Polsce i Polaków w Niemczech; 5) Polacy na Górnym Śląsku i Morawach w chwili obecnej; 6) St. Grosnowski: Sprawa mniejszości narodowych na gruncie międzyparlamentarnym; Kronika.

REVUE INTERNATIONALE DES INSTITUTIONS ECONOMIQUES ET SOCIALES Publication mensuelle XVIII. Année. Mars 1927. Nr 2. Rome. imprimerie de l' Institut nternational d' Agriculture. Стор. 64, форм. 8°.

☦ Посмертні згадки.

Дійшла до нас сумна вістка, що дня 2 червня ц. р. помер в місті Острозі на Волині бувший високий урядовець М-ва Освіти УНР., спеціяліст по справам позашк. освіти, а тепер просвітній інструктор **Микола Степанович Шугаєвський.** До останньої днини працював він при повітовому Товаристві „Просвіта" в Острозі як освітній інструктор. Незабутньому робітникові земля нехай легкою буде. Канцелярія Товариства „Просвіта".

ОПОВІСТКИ.

Дирекція дівочої гімназії „Рідної Школи" в Станиславові, вул. Липова 80 (з правами державних шкіл, тип гуманістичний) подає до відома, що вступні іспити до І. кляси відбудуться 28. червня 1927, а вступні іспити до кляс II—VIII. в днях 24. і 25. червня, евент. також 29. червня 1927. Початок іспитів год. 8. рано. Зголошення до VIII. кл. треба прислати негайно, тому, що допущення залежить від шкільних властий. — *Н. Даниш.* 2270 2-4

Виділ Тов. „Медична Громада" у Львові взиває цею дорогою всіх товаришів, членів бувшої „Медичної Громади" або кооперативи „Медична Громада", щоби звертали книжки, визичені колись в бібліотеці вище згаданих товариств до кінця червня 1927 на руки бібліотекаря Товариства кождої середи і суботи в годинах 18—20. Академічний Дім вул. Супінського ч. 21. — Виділ знаходиться в посіданню всіх довжних реверсів і по упливі речинця віддачі оголосить в часописях тих товаришів, котрі не звернули книжок. — *Виділ.* 2308 3—3

Приватна українська гімн. „Р. Ш." в Золочеві з правами державних шкіл вже і на 1928 р. звідомляє: Вступні іспити до І. кл. відбудуться дня 27. червня в понеділок о год. 9. перед полуднем. Зголошуватися треба до дня 26. червня в дирекції гімн. Вступні іспити до II., III., IV., V., VI. і VII. кл. відбудуться для 28. і 29. червня. Подання о припущення до іспиту треба вносити перед тим. — *Свящ. Хмільовський*, управитель. 2303 3—3

Дирекція прив. учит. семинара жіночого С. С. Василіянок в Яворові з правом прилюдности проголошує отсим, що вступні іспити на II., III. і IV. курс будуть відбуватись на днях 28. і 29. червня, а на І. курс на днях від 1. до 5. липня лекційним системом. При зголошенню до іспиту треба предложити: а) метрику хрешення, б) лікарське свідоцтво від повітового лікаря і в) послідне свідоцтво шкільне. 2312 2-2

Позір жінки Ходорівщини! На перший день Зелених Свят, то є дня 12. червня відбудеться жіноче віче в Девятниках, а на другий день Зелених Свят то є дня 13. червня жіноче віче в Ходорові. Реферат про значіння громадських виборів для українських жінок виголосить делегатка зі Львова.

Свято героїв у Вівсю. В понеділок 13. червня 1927 відбудеться посвячення могили У. С. С., висипаної мешканцями села Вівсе підгаєцького повіту в честь Борців за Народню Волю, полягних в боях над Стрипою, а похованих в селі Вівсе, В той сам день відбудеться посвячення „Народного Дому" вибудованого фондами, зібраними братами нашого села в Америці. Порядок свята: 1) О год. 9·30 рано уставлення „Лугів", Бандерій і музик біля могили; 2) о год. 10. Служба Божа і Панахида на могилі; 3) по Службі Божій привітні промови і складання вінців на могилі; 4) о год. 12. в пол. посвячення „Народнього Дому" читальні „Просвіти"; 5) пополудні фестин на площі (вправи „Луговиків" і „Луговичок"). Всіх кому дорога память Незабутніх Борців наших У. С. С. просить о численну участь і звеличання цього свята. — Виділ чит. „Просвіти" в Вівсю. Голова *Андрій Рубашевський*, секретар *Іван Гнагина.* — Зі Львова виїзджає прогулька до Вівся в неділю 12. червня в год. 6·25 мін. вечером з личаківського двірця до Бережан. В Бережанах нічліг, а рано фірами до Вівся. Зголошуватися до „Червоної Калини" Руська 18. до пятниці.

Вступні іспити в прив. жін. гуманістичній гімназії Українського Інст. для дівчат в Перемишлі (з повним правом прилюдности) до І. кл. відбудуться 24. червня (такса 30 зол.), а до кл. II.—VIII. в днях 20.—23. червня ц. р. (такса 80 зол.) Зголошення з метрикою і евент. свідоцтвами шкільними — день перед тим устно або письменно. Приміщення в інтернаті Інститута коштує 80 зол. місячно. — *Дирекція гімназії.* 2325 1-3

З Дирекції гімназії „Рідної Школи" в Яворові. Вступні іспити до І. кл. будуть 30. червня, до кл. II.—VII. в днях 20.—25. червня. З новим шкільним роком відкривається крім дотеперішньої бурси (опл. 50 зол. міс.), ще „Дешева Бурса" (опл. 30 зол. міс., або довіз харчами). Тому що число принять до бурси ограничене, прохається заздалегідь вносити прохання. — *Управа гімназії.* 2327

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

4 ЗОЛ. коштує цукорничка з хінського срібла у Мандля, Коперника ч. 14. 1773а 8—?

ДЛЯ ЛІТНИКІВ: Відступлю на липень і серпень дві умебльовані комнати найрадше з харчем в прегарній околиці в Карпатах. Околиця богата в ліси. Купелі в Свичи. Стація залізнича Вигода, дальше вузькоторівка. Зголошення П. Особа Людвиківка п. Велдіж. 2326

ГОДИННИКИ прецезійні направляє дешево продає **Юліян Домбровський-Лев Розважевський** Львів, Готель Жоржа, Академічна 2. Біжутерія, також срібло власного виробу. — Догідні услівя. 2025 18-?

ШЕНКЛІВНА Пекарська 44, Кваліфікаційний курс, евентуально також матуральний від 12. липня. Трийцятий рік істнування. Около 1.500 апробованих. 2305 2-15

ПРОПАЛИ без вісти: 1) Гриць Шкірка с. Петра з Протес пов. Жидачів, який в 1919 р. перейшов з УГА. Збруч, те до цеї пори не вернув; 2) Павло Шкірка с. Петра з Протес пов. Жидачів з 9. п. п. австрійської армії, який в часі розпаду Австрії був на італійськім фронті, а до цеї пори не вернув. Хто мав би якусь вістку про них, зволить ласкаво за винагородою подати родичам на адресу: Петро Шкірка, Протеси, поч. Журавно. 2323

ПОТРІБНО для луцької української гімназії вчителів 1) природознавства та географії, 2) української і 3) німецької мови. Необхідно кандидатові мати: 1) горожанство, 2) кваліфікацію та 3) дозвіл міністерства на право навчання. Плата по умові. Адреса: Луцьк на Волині, вул. Пілсудського 15. 2306 3-3

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

Подяка.

Всемогучий Бог покликав дня 20. травня ц. р. нашого найдорожшого сина Богданця, на другий світ до себе уже в 20. весні його туземного життя. У великім нашім горю ми, нещасні родичі Покійника, одержали стільки обявів щирого спочуття з боку наших близших і дальших ближніх без ріжниці віку, стану, народности і віри, що ми ніяк не в силі висловити тут нашу найсердечнішу подяку за те всім дотичним П. Т. Паням і Панам поодиноко і поіменно. Нехайже Всемогучий Бог винагородить вам усім, дорогі брати і сестри, ваше добре серце так, як це для вас було би найлучше і найкраще. Для Вас, Ексцеленціє, наш Найдостойніший Архипастирю, ми не можемо найти відповідних слів подяки за Ваші найласкавіші для нас слова помочи і потіхи. Скажемо тільки одно: Ваш, так дуже сердечний і почесний для нас, лист з дня 22. мая ц. р. остане для нас по віки найцціннішим нашим скарбом і найпевнішою розрадою у всяких злиднях нашого дальшого життя. А Всемогучого Милостивого Бога просимо і благаємо щиро і горячо, щоби нам таке наше ясне і благодатне світло удержав і заховав як найдовше тут між нами на землі у повній силі і величи не тільки на пожиток наших поодиноких душ, кождої зокрема, але також на славу цілого нашого народу і цілої Христової Церкви. Наша Церков, як та добра сердечна мати, вколисала нашу бідну дитину на віки, і дала їй сон і супокій чудовим своїм співом і обрядом. І ми сердечно дякуємо всім тим П. Т. Паням і Панам, що змовили за душу нашого бл. п. Богданця тиху побожну молитву і відспівали над його домовиною наше величаве „Господи помилуй". Окремо дякуємо ще Вам, Вп. пане директоре Баранський, за сердечну слезу Вашого теплого учительського серця над холодною могилою передчасно прощавого Вами Вашого ученика. І Вам, Панове Товариші бл. п. Богданка, належиться від нас ще окремо подяка: Ви пронесли його до могили на Ваших молодих раменах, а відтак ще й попрощали його не лише тихим словом устами пана Товариша Гота — знак, що він щось варт був для Вас. Ми сердечно дякуємо Вам за це і бажаємо Вам щиро, щоби Ви мали більше сили і щастя на Вашім життєвім шляху, як мав наш і Ваш Богданко. — У Львові, дня 4. червня 1927. — *Д-р Іван і Галя з Дерновичів Копачі.* 2321

За редакцію відповідає Василь Мудрий. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Видавничої Спілки „Діло". Львів. Ринок ч. 10.